

Miljökvalitetsmålen

Magnus Bång
Jordbruksverket

- Fokus jordbruk och övergödningen
- Några aktuella nedslag
- Klimat

Påverkan på havet

➤ Den **svenska och den sammanlagda tillförseln** av kväveföreningar och fosforföreningar till Sveriges omgivande hav underskrider den maximala belastning som fastställts inom ramen för internationella överenskommelser

- Belastningsbetingen enligt Baltic Sea Action Plan (BSAP) behöver nås.
- När BSAP uppdaterades 2021 tillkom nya åtgärder mot övergödning, inklusive jordbruksåtgärder.
- Havs- och vattenmyndigheten har ett regeringsuppdrag att ta fram en genomförandeplan tillsammans med andra myndigheter.
- Jordbruksverket föreslås ha ett utpekat ansvar för ett 20-tal åtgärder.

Påverkan på landmiljön

Atmosfäriskt nedfall och brukande av mark inte leder till att ekosystemen uppvisar några väsentliga långsiktiga skadliga effekter av övergödande ämnen i någon del av Sverige.

- Målet nås inte till 2030.
- Utvecklingen är positiv
- Utsläpp av ammoniak från jordbruk bidrar till kvävenedfall
- Sverige har inte klarat krav för utsläpp av ammoniak i EU:s takdirektiv
- Fler styrmedel och åtgärder kan behövas
- Investeringsstöd för ammoniakåtgärder

Tillstånd i sjöar, vattendrag mm

- Sjöar, vattendrag, kustvatten och grundvatten uppnår minst god status för näringsämnen enligt förordningen (2004:660) om förvaltning av kvaliteten på vattenmiljön.

Flera myndigheter har åtgärder i vattenmyndigheternas åtgärdsprogram för att bidra till att miljökvalitetsnormer ska nås.

Åtgärder riktade till Jordbruksverket (inriktning övergödning):

- Åtgärd 1: Rådgivning om näringsläckage
- Åtgärd 4: Ersättningar för minskat näringsläckage
- Åtgärd 6: Tillsynsvägledning och vägledning om egenkontroll

Jordbruksverket, åtgärd 4

Jordbruksverket ska inom ramen för den gemensamma jordbrukspolitiken och andra eventuella anslag aktivt verka för ett ökat genomförande av dessa åtgärder i samverkan med länsstyrelser, rådgivare, åtgärdssamordnare och lantbrukare:

- Strukturkalkning
- Anpassad skyddszon
- Skyddszon
- Fosfordamm/Våtmark
- Vårbearbetning
- Fånggröda
- Precisionsgödsling

Åtgärden ska genomföras i samverkan med Havs- och vattenmyndigheten, för att tillgodose att den gemensamma jordbrukspolitiken kompletterar stöden i LOVA, och Naturvårdsverket, för att tillgodose att den gemensamma jordbrukspolitiken kompletterar LONA, och i samverkan med länsstyrelserna.

.....

Investeringsstöd vattenvårdsåtgärder

Syftet med stödet:

- förbättrad vattenkvalitet med avseende på övergödning och fysisk påverkan
- bidra till att nå målen i vattendirektivet
- bidra till att skapa livsmiljöer och spridningsvägar för biologisk mångfald i odlingslandskapet

Investeringsstöd vattenvårdsåtgärder

Vad kan man få stöd för?

- Anlägga och restaurera våtmarker och dammar för att öka retention av kväve eller fosfor.
- Anlägga och restaurera våtmarker och dammar för att gynna biologisk mångfald.
- Kalkfilterbäddar
- Tvåstegsdiken.
- Andra investeringar i odlingslandskapet för förbättrad miljöstatus i sjöar, vattendrag och hav

Nytt, bland annat:

- Stödnivåerna höjs generellt till 100 procent
- Målgruppen avgränsad till företag

Stöd och ersättningar i den strategiska planen

Ettåriga miljöersättningar (eco-schemes):

- Ersättning för mellangröda för kolinlagring
- Ersättning för fånggröda för minskat kväveläckage
- Ersättning för vårbearbetning för minskat kväveläckage
- Precisionsjordbruk planering

Jordbruksverkets arbete med klimatfrågan

Jordbrukets:

- klimatpåverkan
- energianvändning
- potential att producera biobränslen
- klimatanpassning

- Utredningar & analyser
- Rådgivning (Greppa Näringen, inklusive minskad klimatpåverkan)
- Klimatrapportering (statistik och granskning)
- Klimatförhandlingar (medlem i den svenska delegationen)
- Gödselgasstöd
- Stöd och ersättningar i den strategiska planen
- Frågor som rör djurskydd och djurhälsa (friska djur = bra för klimatet)
- Konsumtionsfrågor, Matsvinn och svenska mervärden

